

Štev. 18. Leto 2.
Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrtletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnništvo:
Ljubljana, Karla Marksa trg 2 (prej Turjaški
trg), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽJ

Za stanovanja nam gre.

Stanovanjski zakon leži na mrtvaškem odru in novembra meseca je naznačen njegov pogreb. Kaj se bo potem zgodilo, kakšna sedmina se bo obhajala, to si pač vsak železničar in vsak delavec lahko izračuna sam. Pozna jesen je, mrzlo bo in — plačaj, kakor hoče hišni posestnik, ali pa naredi šotor (ako bo sploh za to kje kak prostor) in zmrzuj z ženo in otroci pod milim nebom.

Meščansko časopisje piše o tem in dela razpoloženje, češ, javnost je za odpravo stanovanjskega zakona. Ali v resnici sta nastali tu dve fronti. Vsa društva stanovanjskih najemnikov in strokovne organizacije so se izrekle za to, da se stanovanjska zaščita ne sme odpraviti. Proti temu so vse gospodarske korporacije, društva hišnih posestnikov in vse v poštev prihajajoče oblasti. Z eno besedo: Sovražniki stanovanjskih najemnikov, in sem spadajo vsi, ki jim stanovanjski zakon ovira profit, so proti stanovanjskemu zakonu. Tu se zopet jasno začrtava tisto, kar je v kapitalističnem družabnem redu tako zelo podčrtano: Izkoriščaj, kjer le moreš in kogar moreš, ker je — privatna lastnina za to, da nese dobiček. Kaj tisto, če železničar in delavec mora, če hoče stanovati, plačati za to polovico ali še več svojega zaslužka.

Nek meščanski list je zapisal, da stoji na strani hišnih posestnikov »v poštev prihajajoča oblast«. Za katero merodajno oblast se tu gre, list sicer ne piše, vendar se lahko povzame, da so to v prvi vrsti tiste oblasti, ki spadajo pod ministrstvo socialne politike.

In vsiljuje se vprašanje, zakaj pravzaprav je ministrstvo socialne politike in njeni organi? Da delajo socialno politiko! Z drugimi besedami: Ministrstvo za socialno politiko je edino iz 18 ministrstev, ki ima čuvati interese neposredujočega razreda. To morajo vsi tudi njeni podrejeni organi. Ali tukaj se vidi to, da se v državi, kjer je oblast brez delavske kontrole v rokah buržuazije, da se socialna politika ne samo sabotira, nego se celo dela na njeni likvidaciji. Zato tudi ni nobeno čudo, ako v tako važnem življenjskem vprašanju, ko gre za milijone eksistenc in življenj, vprašanje stanovanjske zaščite »v poštev prihajajoče oblasti« odrekajo in so za odpravo te zaščite ter se postavljajo na stališče hišnih posestnikov. Zato je tudi ministrstvo za socialno politiko samo sredstvo posedujočega razreda ter se njegovi organi ogrevajo za odpravo stanovanjske zaščite, da hišni posestniki, obogatevši vsled vojnih in povojnih razmer danes v teh mizernih razmerah, ki gnjetejo kajpada samo delavca, uradnika in železničarja, zahtevajo ne samo stanarino po zlati valuti, nego mnogo več, dvojno in trojno valorizirano stanarino predvojne časa.

Vse to stoji pred vratami. Ali med železničarji in delavstvom sploh se to še ne upošteva z grozoto. Ni še namreč na vratu. Le ko sede na vrat in ga pritisne k tlom, tedaj še le se zave in hoče pomoči, ko je po-

moč že ali prepozna ali pa zelo težavna. Hišni posestniki namreč tolažijo in meščansko časopisje, ki ga proletariat tako zvesto čita, ne piše o tem nič. Saj bo, govore med drugimi, stanarina maksimirana, ne bo prekoračila zlate paritete. Saj bo stvar taka, na kratko povedano, da bo smel hišni posestnik zahtevati »samo« 60kratno predvojno stanarino in nič več. Ali je to mnogo? Vi delavci in uradniki dobite vendar vaše plače izplačane v zlati valuti, vam državnim nameščencem, železničarjem, vpokojencem in invalidom plačuje država vse v zlati vrednosti, vi brezposelni, dobivate dovolj veliko podporo, ne ozirajte se, da je vse cenejše, hrana, obleka in tako dalje. Poleg tega pa celo lahko delate prihranke, imate denar v hranilnicah.

Ali ne?

O, če bi bilo tako, potem bi morda bilo upravičeno upeljati stanarino v zlatu. Tedaj, recimo da. A sedaj? Sedaj, ko se reducirajo že itak nizke mezde, plače, ko je obleka, prehrana, kurjava še vedno tako draga, sedaj je to naravnost trpinčenje.

Ali pa morda kdo misli, da bo nehala stanovanjska kriza, da bo na razpolago več stanovanj. Mogoče. Zakaj ne. To bo odvisno od čim večjega števila deložacij in kdor bo lahko plačal visoko stanarino, si bo lahko izbral. Če pa je tak kdo iz vrst železničarjev in delavcev in uradništva — zelo dvomimo.

V kratkem smo nekoliko naslikali, kako bo izgledala sedmina po pogrebu stanovanjske zaščite. H koncu povemo še to:

Volitve v narodno skupščino so izvršene. Delavskih glasov so delavske skrinjice dobile malo. Meščanske stranke pa so z delavskimi glasovi ena nad drugo zmagovale. Zato naj sedaj tisti volilci iz delavskih vrst, ki so dali svoje zaupanje meščanskim kandidatom in jih tako rekoč izvolili za poslance, v narodni skupščini zahtevajo, da stanovanjska zaščita ne samo da ostane, nego da se izboljša. Ko se pa bodo prepričali — in po novembru mesecu se bodo prepričali — da je tem poslancem stanovanjska zaščita njihovih volilcev iz delavskega razreda le malenkostna stvar, ki ne spada v državotvorno delo narodne skupščine, naj se vprašajo, koliko močatosti je v njih in zavednosti do svojega položaja, da so raje zaupali tujcu, kot človeku domačinu in to je človeku iz svoje srede. Ne gre tu za vprašanje ta ali ona stranka (ker je slučajno proletariat še razcepljen), nego gre za mejo, ki naj vedno deli med buržuazijo in proletariatom. Toliko je nas, toliko je vas. Katerih je več? In če je nas, proletarcev več, kako pa potem to, da nam manjšina dela zakone in nas silí, da jih izpolnjujemo, dočim se jih ona izogiblje? In kdo je kriv, da nam lahko manjšina diktira?

Kdor si možato odgovori na ta vprašanja, bo znal vedno, komu se ima zaupati in ko ga pooblaščati. In stanovanjska zaščita (in vse druge »nezgode«, ki še pridejo) bi ne imele sedmine pod bedninskimi šotori.

Izbiri za Narodnu Skupštino.*

Ujedinjeni sindikati su partisko-politički neutralni, što znači da kao takvi, direktno, ne ulaze u međupartiska razračunavanja niti se istovetuju sa ma kojom političkom partijom. Zato se oni u izbornoj političkoj borbi ne pojavljuju ni kao dodatak ni sa-

veznik ma koje političke partije; niti se, a to još manje, pojavljuju kao sa-

* Prenosimo ovaj članak »Ujedinjenih Sindikata« napisan pred izvršene izbore, koji je isto toliko aktualen i posle izbora, jer se njime u dosta zamršene odnose i shvatanja o funkcijama sindikata i partije unosi vrlo mnogo jasnosti.

mostalna politička partija — što bi značilo u borbi protiv svijju postojećih partija. Želeći da redove sindikalno organizovanih radnika što više prošire, ujedinjeni sindikati se ograničavaju na najuže sindikalne zadatke u radionicama i fabrikama, skupljajući u svoju zajednicu radnike svih narodnosti, vera, političkih partija.

Pa ipak ujedinjeni sindikati političkom borbom nisu nezainteresovani. Jer politička borba se vodi oko pitanja koja su od životnog interesa za radničku klasu. Da to, sa stanovišta sindikalne borbe, pokažemo nekoliko primerima.

U sindikatima, n. pr., radnici treba da se organizuju radi borbe za svoj bolji položaj. Ali pre svega oni moraju imati zakonsku slobodu za svoje sindikalno organizovanje. O toj slobodi odlučuje se na političkom polju. Ako radnici na tome polju nemaju uticaja, onda će im sloboda sindikalnog organizovanja biti ili potpuno zabranjena, ili uveliko otežana. Od veličine političke snage radničke klase zavisi koliko slobode će uživati radnici na polju sindikalnog organizovanja. Bez pune slobode sindikalnog organizovanja radnici su sputani u svojim nastojanjima da poprave svoj položaj. Zato se oni moraju interesovati političkim radom i u njemu učestvovati.

Kroz sindikate radnici nastoje da povise svoje nadnice. Oni u tome moraju uspevati ako budu pametno radili. Ali povišenja nadnica u novcu ništa ne vredi ako država, sa druge strane, povećavanjem poreza na sve životne namirnice, učini da sve skupi, pa radnik za svoju povišenu nadnicu ne mogne da dobije ništa veću količinu životnih potreba nego što ih je pre dobivao za manju nadnicu!

Sindikalnom borbom radnici skraćuju radno vreme, i to prvenstveno u većim radionicama gde su dobro organizovani. Ali kako oni nisu lako u stanju da radno vreme skrate i u onim radionicama, naročito manjih, gde je uticaj sindikata manji, to se kako konkurencijom poslodavaca iz preduzeća gde ne postoji skraćeni radni dan, tako i konkurencijom radnika iz preduzeća sa dužnim radom kad prelaze u preduzeće sa kraćim radnim danom, vrši trajan otpor protiv provodenja skraćenog radnog dana i sindikat zato ima stotinu muka da sačuva izvojevanu tekovinu. To što sindikat izvojuje u jednom delu preduzeća, dužnost je zakonodavca da primeni na sva preduzeća i olakša položaj sindikata i omogući njihovu borbu za dalje radničke tekovine.

Koliko nadnica i radno vreme, na život radnika utiču i higijenske prilike u radionici, zatim stanbeno pitanje, na koje se putem sindikalne borbe vrlo teško i vrlo malo može uticati. Na ovome polju uticaj mora da se izvrši u glavnom na polju političkome i zato radnici tamo treba da imaju snažnog uticaja.

Zatim dolaze dalja mnogobrojna pitanja koja ne možemo redom niziati, a od kojih navodimo samo pitanja zaštitnih mera za život radnika u radionicama i fabrikama; osiguranja radnika za slučaj bolesti, iznemoglosti, starosti, invalidstva, smrti (penzije porodicama); minimalne nadnice, itd.

Sve su to pitanja koja moraju da se rešavaju na političkome polju. Uje-

dinjeni sindikati se ne upuštaju direktno u njihova rešavanja; ali osećaju kao dužnost svoju da u važnim političkim događajima o položaju i interesima radnika i političkim formacijama kažu svoju reč.

Kao god što je jedinstvo radnika u sindikatima neophodan uslov za uspehe u klasnoj borbi u radionici — a to jedinstvo moguće je jedino na podlozi partiskopolitičke i verske neutralnosti i internacionalizma — tako isto neophodno je i jedinstvo radničke klase na političkome polju — a njega je i potrebno i moguće izvršiti na podlozi zadatka koje sebi postavljaju ujedinjeni radnički sindikati. Tada bi radnička politička partija bila logičan nastavak radničkih sindikata i njihov paralelan rad na dva fronta idealno bi se upotpunjavao i harmonizovao u jedinstvu klasne borbe na ekonomskom i političkom polju. Ovako jedinstvo značilo bi naj-revolucionarnije delo našeg vremena jer bi ono donelo ogromne praktične koristi u ekonomskim i političkim povlasticama za radničku klasu; kao i uticalo na naglo političko pregrupisanje današnjih formacija u pravcu klasnog diferenciranja. U Jugoslaviji ima oko 800.000 industriskih i zanatskih radnika, a sa poljoprivrednim radnicima taj broj bi se popeo i na jedan milion. Da pustimo iz vida sve ostale kao: mnogobrojne javne činovnike, sitne ljude po gradu i selu čije je mesto bliže radničkom nego protivradničkom programu rada, i ograničimo se isključivo na taj oko milion proletera (pomnožen sa članovima porodica t. j. najmanje ca $\times 3$, izlazi da radnici u ovoj zemlji iznose oko jednu četvrtinu stanovništva. Izvršiti diferenciranje na klase, znači da bi od 314 poslanika u Narodnoj Skupštini 78 poslanika morali biti izabrani na radničkome programu, umesto što do danas nije bio ni jedan, a iz narednih izbora, teško, ako se pojave ciglo jedno-dva... Nejedinstvom na političkom polju radnička klasa je, dakle, politički ostala savršeno bezuticajna, i radnici su, zato, pogubili sve tekovine koje su na tome polju pre, dok su politički nešto značili, zadobili bili.

U jeku partiske zakrvavljenosti u redovima radničke klase, razbacane na sve moguće i nemoguće političke radničke i buržoaske i verske i plemenske itd. partije, teško je da govore razlozi zdravog političkog razuma. Ako ne od buržoaskih, koje nemaju računa od političkog jedinstva radničke klase, ako, dalje, ne od verskih i plemenskih partija koje su daleko od shvatanja potreba radničke klase, ali od radničkih partija mi smatramo da imamo pravo da tražimo da o potrebi ovog političkog jedinstva radničke klase vode računa. Za nas u sindikatima važno je to što radnici trebaju danas. Zato ne ulazimo u ispitivanje onoga što je bilo juče, da bi se, na ma koga, nabacili kletvom radi stanja političke spoznanosti radničke klase u kome se ona momentano nalazi.

Eto, to je, smatramo naša dužnost da kažemo danas, u jeku političke izborne borbe; jer na to nas sile instiktivni najintimniji osećaji hiljada i radnika, koji su mahom politički pasivni, a koji bi postali prvorazredna politička snaga u zemlji ako bi se naišlo na uvaženje njihovih najintimnijih osećaja.

V organizaciji je moć!

Rezultat volitev v narodno skupščino.

Glasom uradnega poročila ministarstva notranjih zadev je bilo sedaj v nedeljo, dne 11. sept. 1927 izvoljenih sledeče število poslancev od posameznih strank:

Stranka:	Štev. poslancev:	Porast ali zmanjšanje
	11. 9. - 927 8. II. 1925	
Radikali	111	140 -29
Davidović	63	36 +27
Hrv. selj. stranka	60	68 -8
Sam. dem. stranka	23	22 +1
Slov. ljud. stranka	20	20
Muslimani	16	15 +1
Zemljoradniki	9	5 +4
Nemci	6	5 +1
Hrvatski federalisti	2	0 +2
Hrv. puč. stranka	1	0 +1
Sam. kmet. stranka	1	1
Črnogor. federal.	1	3 -2
Madžari	1	0 +1
Socialisti	1	0 +1

Skupno: 315 315

Od socialistov je izvoljen s. Pejan iz Maribora.

Ujedinjenje železničarjev!

V predzadnji številki smo prinesli naš poziv »Saveza metalnih radnika« in njihov prvi odgovor.

Dne 26. avgusta 1927 smo prejeli od nezavisnih sledeči dopis kot odgovor na naš predlog o ujedinjenju:

Savezu Železničara Jugoslavije

Dragi drugovi!

Ljubljana.

Na vaše pismo od 4. ov. mes. Br. M. D. O. 10. odgovarjamo vam sledeče:

Centralna Uprava ovoga Saveza raduje se i pozdravlja ovaj vaš korak na putu ujedinjenja klasnog železničarskog pokreta. Nas taj vaš korak raduje u toliko više, što ste vi, i ako dockan, došli do uverenja, da ujedinjenje klasnog železničarskog pokreta, ko i ostalog klasnog radničkog sindikalnog pokreta, nije izvršeno. Da je ono radničkoj klasi, u prvom redu železničarima, neophodno nužno i da se njegovom ostvarenju treba i mora pristupiti ako se hoće voditi uspešna klasna borba protiv ofanzive kapitalističke klase, kao i protiv socialne i političke reakcije, koja besni u ovoj zemlji. Mi ovo napominjemo radi toga, što se je ovaj Savez uvek svesrdno zalagao i radio na ostvarenju ujedinjenja železničarskog, kao i ostalog klasnog radničkog sindikalnog pokreta. Rad na ujedinjenju koji vi sada pokrećete, ovaj Savez bi oje preduzeo i uložio sve sile da se do ujedinjenja dodje još na Kongresu, meseca oktobra 1925. g. No ono što mi sa žaljenjem i ovog puta konstatujemo, da su vodeći ljudi vašeg Saveza na tome Kongresu svojim postupcima osujetili toliko željeno i potrebno ujedinjenje. Oni su na jedan besprimeran način onemogućili predstavnicima železničara u našem Savezu, da na tome Kongresu dodju do reči.

Dok su tako radili sa predstavnicima železničara, organizovanih u našem Savezu, koji su iskreno želeli i radili na ujedinjenju, dotle su na Kongresu doveli i dozvolili da govore ljudi, koji nemaju nikakve veze sa železničarima i njihovim pokretom. Dozvolili su učesće na kongresu ljudima (Pucelj) koji su radili i rade protiv železničara i njihovih interesa.

Pored svega toga ovaj Savez ni za jedan momenat nije malaksao u radu i borbi za ujedinjenje železničara. Od oktobra meseca 1925. g. t. j. od takozvanog Kongresa Ujedinjenja, mi smo stalno isticali da ujedinjenje nije izvršeno i da njega treba do potpunosti sprovesti. Taj naš rad na ujedinjenju vi ste stalno negirali izjavljujući: da je ujedinjenje izvršeno i da vi nemate potrebe o ujedinjenju više da razgovarate. Što je drugim rečima značilo, da ste vi bili protivnici ujedinjenja. A to je danas neophodno potrebno da se konstatuje i utvrdi.

Osim toga ovaj Savez je u svima konkretnim slučajevima pozivao taj Savez u zajedničke akcije radi odbrane interesa železničkih radnika i službenika. Ali ste vi, drugovi, prema svima tim našim pozivima ostajali indiferentni, čime ste mnogo doprineli pogoršavanju položaja železničara.

Konstatujući sve to dobro je, da ste najzad uvideli da ste bili na pogrešnom i štetnom putu. Iako je ovaj vaš poziv za ujedinjenje iskren onda ćemo do sporazuma vrlo brzo doći.

U načelu Uprava ovoga Saveza prihvaća razgovore na osnovu vaše platforme, zadržavajući sebi pravo da na prvim zajedničkim razgovorima za ujedinjenje unese i svoje konkretne predloge, kao i da traži definisanje izvesnih nejasnih pitanja iznetih u vašoj platformi. N. pr.: Kako vi zamisljate u »najpuniju demokraciju i toleranciju unutar same jedinstvene organizacije? Kao i to, kako vi mislite: »naslanjanje jedinstvene železničarske organizacije na celokupni klasni radnički pokret«, itd. Ali pre nego što bi se počeli pregovori za ujedinjenje Uprava ovoga Saveza smatra da bi prvo i odmah trebalo otpočeti sa radom na psihološkim i ideološkim pripremama i utiranju puta za zdravo i trajno ujedinjenje. Zbog toga mi vam konkretno predlažemo: žemo:

1. Da se odmah pristupi formiranju Centralnog Akcionog Odbora u koji bi ušli predstavnici jedne i druge Savezne Uprave.

2. Da se sporazumno i odmah pristupi stvaranju zajedničkih odbora u svima mestima gde postoje vaše i naše organizacije.

Zadatak tih mesnih zajedničkih akcionih odbora bio bi, da po uputstvima i direktivama Centralnog Akcionog Odbora izvede zajedničke akcije na zaštiti interesa železničara. Da se u tim akcijama angažuju železničari organizovani u jednom i u drugom Savezu, kao i oni koji su organizovani u drugim organizacijama, a naročito neorganizovani kojih, na žalost, i blagodareći pocepanosti, danas najviše ima.

Centralni Akcioni Odbor imao bi za te akcije izraditi direktive i dati uputstva mesnim akcionim odborima, povezati i koordinirati sve te akcije mesnih odbora u borbi na zaštiti interesa železničkog osoblja: protiv redukcije osoblja, protiv smanjivanja plata i nadnica, protiv poreze na nadnice, protiv kazni i šikaniranja, a za primenu osmočasovnog radnog dana, za izbore radničkih poverenika itd itd.

Na ovim konkretnim pitanjima u borbi za zaštitu svakodnevnih životnih interesa potrebno je i jedino moguće sjediniti sve železničare i postići iskreno i zdravo ujedinjenje. Osim toga bila bi dužnost Centralnog Akcionog Odbora da se obrati i pozove u te zajedničke akcije i vse druge železničke organizacije kao: Savez Bosansko-Hercegovačkih Železničara, Udruženje Jugoslovenskih železničara in brodarar, Hrvatski Radnički Savez, Društvo strojevodja, Pregledača kola, Ložača itd. A naročito da izradi i uputi jedan proglas na sve železničare, naročito na one neorganizovane, da ih pozove u zajedničke akcije i borbe sa organizovanim železničarima za zaštitu zajedničkih interesa i prava koja su u današnji čini i suviše ugrožena.

Dostavljajući vam prednje mi se, drugovi, nadamo da ćete vi ove naše predloge prihvatiti i zajedničkom radu pristupiti. Jer je to jedino moguće put za uspešno vođenje borbe radi zaštite životnih interesa železničkih radnika i službenika, a koji su danas pogoršani do neizdržljivosti i svakodnevno se sve više pogoršavaju. I to je jedino moguće put za stvaranje potrebnih uslova, radi postizivanja zdravog i trajnog ujedinjenja železničara, kao i ostalog klasnog radničkog sindikalnog pokreta.

Očekujući vaš odgovor mi vas drugarški pozdravljamo.

Za Savez Radnika Metalne Industrije i Obrta Jugoslavije, Centrala Beograd. Sekretar: B. Milutinović.

Sodbo o tem odgovoru ter ali je nezavisnim res do ujedinjenja, si lahko naredi vsak sodruža sam. Prešli smo preko žaljivega tona, zavijanja in neistinitosti, ker nam je iskreno ležeče na ujedinjenju ter poslali »Savezu radnika metalne industrije i obrta Jugoslavije« sledeče pismo dne 2. septembra 1927:

Savez radnika metalne industrije i obrta Jugoslavije

Beograd, Birčaninova 17.

Dragi drugovi!

Potrijujemo prejem vašega dopisa št. 732 od 22. avgusta 1927 ter moramo z obžalovanjem konstatirati, da vam ni iskreno do ujedinjenja železničarjev. Razvoj dogodkov, zlasti cel potek ujedinjenja po svoje tolmačite in hočete zvrniti na naš Savez krivdo, da do ujedinjenja ni prišlo, med tem, ko je vsakemu, ki je pazno sledil vsem dogodkom, jasno, da je edina krivda, da se ujedinjenje leta 1925 ni izvršilo tako, da bi v »Ujedinjeni Savez« pristopila Vaša sekcija železničarjev, le na Vas, zlasti pa

Kje je resno delo za ujedinjenje.

»Enotnost«, kateri je močna železničarska organizacija trn v peti, ker noče slediti njenim porolam in frazam, je v eni svoji zadnjih številkih zopet prinesla članek poln neresnice in zavijanj, v vprašanju ujedinjenja, kjer predbaciva, da se vodstvo organizacije ne briga dosti za ujedinjenje, da okleva in da se zedinjenje ne bo izvršilo, če ne bodo pritislili člani i. t. d.

Da pobijemo gornje laži, navedemo le par golih dejstev.

Savez železničarjev je za ujedinjenje tekem zadnjih petih mesecev naredil sledeče korake:

1. Dne 28. aprila 1927 je sklical v Ljubljano konferenco vseh železničarskih organizacij z dnevnim redom: 1. Ukrepi železničarjev za obrambo železničarskih pravic. 2. Potreba enotne železničarske organizacije.

Na tej konferenci so bili poleg ostalih tudi zastopniki nezavisnih ter je s. Stanko iznesel jasno predlog »Saveza« za ujedinjenje. Nezavisni so v tem vprašanju morali vprašati svojo centralo ter nam do danes še niso poslali odgovora.

2. Enako je naš Savez dal iniciativo za sklicanje enake konference in ustanovitev akcijskega odbora v Zagrebu. V Zagrebu se je vršilo več konferenc; na 17. maja 1927 se je sklenilo izdelati pravilnik za skupne

na Vašem zastopniku B. Milutinoviću, ki na opetovane pozive ni hotel podati izjave, ali se bo pokoraval stališču proletarske demokracije, ampak se je nameraval ujediti le, ako bi pretežna večina sprejela njegovo manjšinsko stališče.

To konstatacijo je bilo potrebno podati z ozirom na od Vas izkrivljeni dejanski stan. Savez ima mirno vest v tem vprašanju, ker je ne samo leta 1925, ampak tudi 1926 in 1927 ponovno pokrenil vprašanje ujedinjenja, sklical konference, katerih so se udeležili tudi zastopniki Vaše sekcije iz Zagreba, na sklepe, katerih pa žal ravno od Vaših zastopnikov do danes nimamo odgovora.

Kar se tiče vaših konkretnih predlogov, sta točki 1 in 2 dejansko neizvršljivi, ako pa bi se izvršili, bi bili brez efekta vsled tega, ker je Vaša centralna uprava v Beogradu, naša v Ljubljani in ta centralni akcijski odbor ne bi bil življenja zmožen.

Tudi točka 2 ne pride dosti v poštev, ker v 33 krajih, kjer imamo mi podružnice, sploh ne obstoji Vaš Savez in bi tako ti odbori prišli v poštev le za Zagreb, Niš in Skoplje.

Poleg tega Vas opozorimo na dejstvo, da je druga točka vašega predloga prišla že prekasno, ker smo mi že pred 2 meseci pokrenili to vprašanje v Zagrebu, povabili vse organizacije, izdelali statut ter je imel ta skupni akcijski odbor več sej, a je njegovo delo zaspalo ne po naši krivdi. O tem vas lahko točneje podučiti Vaša sekcija železničarjev v Zagrebu.

Zato je za naš Savez zelo žaljiv Vaš očitok, da smo bili proti vsem pozivom za skupne akcije indiferentni, ker smo opetovano dali iniciativo za akcije ter smo dejansko vse akcije v najnevarnejših časih morali sami voditi. Da pa smo šli tudi v skupne akcije, je dokaz Zagreb, o čemur Vas zopet lahko Vaša sekcija podučiti.

S tem smo deloma korigirali navedbe v Vašem odgovoru ter izjavljamo ponovno, da nam je iskreno do ujedinjenja, ne pa do zavlačevanja, izigravanja in raznih diplomatskih potez pri tem vprašanju ter naj vsled tega v bodoče vsako zavijanje dejanskega stanja izostane.

Najbolj zmožen akcijski odbor za akcijo za izvojevanje in obrambo železničarskih pravic je vodstvo enotne razredno bojne organizacije, katero čimpreje ustvariti je naša dolžnost.

Mi smo vam jasno in točno predložili platformo za ujedinjenje, katero bi v načesu sprejeli, vendar pa omenjate še neke svoje »konkretno predloge«.

Da bodo mogli razgovori se točno izvršiti ter da se ne bo porabilo preveč časa, prosimo, da nam te svoje konkretne predloge enako pismeno formulirane sporočite, kakor smo jih mi vam, da se tako želi pismenim putem v vseh glavnih slučajih zedinimo.

Sodružne pozdrave:

Savez železničarjev Jugoslavije.

J. Stanko.

J. Kovač.

Druge železničarske organizacije k vprašanju ujedinjenja molče ter s tem jasno dokazujejo, da niso zastopniki železničarskih interesov.

Profesionisti, kurjači, strojevodje! Koliko časa boste še to dopustili? Ali res hočete s svojo indiferentnostjo podpirati upravo vse dotle, da nam bo ugrabljena zadnja pravica?

Kdor noče postati suženj brez pravic, kdor se hoče boriti za boljšo bodočnost, ta bo pristopil v »Savez železničarjev«.

nastope. Ta pravilnik smo izdelali dne 19. maja 1927 in ga dostavili vsem sodelujočim organizacijam s prošnjo, da naj stavijo svoje pripombe. Do danes nimamo potrebnih odgovorov.

3. Istočasno, ko so se vršili pregovori, pa je »Organizovani radnik« (glasilo nezavisnih organizacij) nerasramno napadel naš Savez in naše funkcionarje ter smo vsled tega opozorili »sekcijo železničarjev« na kvarnost takih nastopov v času, ko pripravljamo skupno akcijo dne 27. maja 1927 ter zahtevali odgovor. Do danes ga še nismo prejeli.

4. En teden po kongresu, to je 12. junija 1927 je zopet naš Savez sklical konferenco vseh železničarskih organizacij, ki imajo sedež v Ljubljani in Mariboru radi enotnega nastopa. Ker ta konferenca ni bila sklepčna, smo sklicali drugo ža za 15. junija 1927.

5. Za dne 24. junija 1927 smo sklicali konferenco zaupnikov iz delavnice in kurilnic v Zagrebu, na katero smo povabili tudi zastopnike nezavisne organizacije. Tudi tu je bil glavni povod ujedinjenje železničarjev.

6. Na podlagi zaključkov te konference, ki je zaključila, da se prepuusti reševanje teh vprašanj centrali, smo 4. avgusta centralo pozvali na ujedinjenje.

Navedli smo tam sama dejstva, ki govore, da je Savez do danes ukrenil vse korake za ujedinjenje.

»Enotnosti« pa povemo, da s svojimi lažmi slabo služi delavskemu pokretu ter le škoduje železničarjem.

Sicer pa primumo, da »nezavisni« govore o ujedinjenju, a mi še do danes ne vemo, koliko članstva sploh imajo in — oprostite — razven v delavnicah Zagreb in Niš, kjer še je kaj in kakšnih kategorij, ker v Zagrebu in Nišu so samo delavniški delavci in profesionisti. Kje pa je — oprostite — v nezavisnih organizacijah eksekutivno, prometno, progovno, skladiščno in postajno osoblje? »Savez železničarjev Jugoslavije« ima organizirane vse te kategorije. Zakaj »nezavisni« ne organizirajo še tudi teh kategorij, vsaj v Srbiji, ki so pravzaprav železniške?

Nastaja pa še to-le vprašanje:

Na kongresu Nezavisnih Sindikatov je bil sprejet sledeči sklep: »Kongres Nezavisnih Sindikata odbacuje taktiku (podčrtali mi) parcijelnog ujedinjenja, lokalnog, pokrajinskog ili po savezima (podčrtali mi), jer metode parcijelnog ujedinjenja ne vode u stvari ujedinjenju, nego još većem razdrobljavanju (podčrtali mi) sindikalnog pokreta. O eventualnim izuzetnim slučajevima donosi odluku plenum CRSOJ. (Glej »Org. Radnik« št. 26 od 23. junija 1927.)

In nadalje: »Kongres Nezavisnih sindikata odbacuje uopće takvo skvačanje parcijelnog ujedinjenja, koje bi dovelo do stvaranja autonomnih saveza (podčrtali mi).

Vprašamo sedaj: Ali je plenum CRSOJ že odobril, da se izjemno sme ujediti nezavisna organizacija za našim savezom? Mi namreč takega obvestila še nimamo in zato pogajanja niso in ne morejo biti uspešna, ker imajo nezavisni železničarji vezane roke.

Vprašamo nadalje: Ali manjšina (nezavisni železničarji) priznava princip proletarske demokracije in se v slučaju, da večina odloči, da bodi enotna organizacija članica URSS-a, temu sklepu pokori, ker kongres nezavisnih sindikatov odločno odklanja ustanovitev avtonomnih savezov.

Kje je, sodruži železničarji, hinvastvo, kje pa resno delo za ujedinjenje? Sodite!

Sve jače ogrezavanje u protuzakonnosti.

Dok se kod večine najviših državnih funkcionera za lične, partijske i familijarne koristi grabi iz državnih blagajna šakom i kapom, dok na najvišim mestima u državi još uvijek cvate korupcija i nevaljalstvo, dotle se u zakidanju stečenih i zagarantovanih prava nižeg i radionog osoblja postaje sve više bezobziran i bezgraničan. Ovo zakidanje moralnih i materijalnih prava kod nižeg osoblja ima u glavnom tu svrhu, da se smanjivanjem istih začepi one mnogobrojne luknje i praznine, koje je ovakva nevaljala uprava prouzročila i još uvijek prouzročuje. To je »štednja« onog što je nesavjesno rasipano u prošlosti, što se rasipa sada i što će se još u budućnosti pohabati. Samo nevaljalstvo upravnika uzrokuje potrebu ovake »štednje«. Da su upravnici bili savjesni i na mjestu, stanje sa državnim parama, sa platama i pravima državnih namještenika i uopće sa stanjem u zemlji bilo bi neprispodobivo povoljnije. Ovako mi bijednici, marljivi i radni koliko god smo, plaćamo ceh nevaljalstva svih onih viših.

Konačno se udarilo ne samo po pravima živih i zdravih, već i po onima bolesnih i na pol mrtvih. Postoji Zakon o saobraćajnom osoblju, koji garantuje prava službenicima, među ostalima i godišnji dopust: postoji Zakon o osiguranju radnika i Uredba o osiguranju železničara za slučaj bolesti i nesreće, koji garantuju službeniku i radniku prava kad bude bolestan. Ministar Saobraćaja pak, prelazi preko jednog i drugog zakona, preko jednog i drugog zagarantovanog prava i određuje nešto treće, svojevolumno i sasma protuzakonito: on poništjuje pravo i zdravoga i bolesnoga železničara. Pa ne samo

to: on poništjuje i autonomiju osiguranja; on poništjuje i vrednost ličnog mišljenja i liječničkih odredbi; on naturuje željezničkim liječnicima i funkcionerima bolesničkog fonda ne ulogu skrbnika za živote i zdravlje željezničara, već ulogu policista i priganjača, sa sličnim funkcijama sa kojima su snabdjeveni i šefovi inih saobraćajnih jedinica. Željezničar pak, više nesmiye biti bolestan, ako bude, gubi pravo na dopust i pravo na ponovno liječenje. Čim je više bolestan i čim mu je više nužnije liječenje, u toliko manje ima da mu se ono daje. Ako bi ga liječnik ipak zadržao bolesnog, biti će radi toga služba otkazana liječniku.

Teško je smoci riječi, kojima bi se ovaj samovoljni i potpuno barbarski postupak osudilo. I protesti protiv toga barbarizma više ne pomažu ništa. Gospoda na odgovornim mjestima ostaju gluha i tjeraju svoju šegu sa pravima bijednih službenika i ne mare mnogo za jauk i plač, koji izbija od zdola. Ljudski život je za njih ništa, a vrednost čovjeka kod njih uopće ne postoji. U čovjeku naziru samo objekt eksploatacije. Dok si mogu da trpiš i radiš još nešto vrediš, ali kad oboliš i iznemogneš biti ćeš bačen u stranu kao limun iscijedjeni na smetište, a zamijeniti

će te mlađja i još sočna sila. Za nekoliko godina i ona bude iscijedjena i zamijenjena novom. Koliko će ipak ovakav postupak sa ljudima biti odsudan po dalnji razvoj i napredak željeznice i zemlje, to je za tu gospodu neshvatljiva stvar. Hoće li buduće generacije biti ljudi ili bogalji i kržljavci, to je za njih sporedno. Oni žive danas i treba da se proslave danas, pa makar na živom mesu i kostima današnjih pokoljenja. U koliko je koji od njih biti barbarskiji, u toliko unosnije odlikovanje će ga snaći.

Za nas željezničare nema drugog izlaza ni drugog spasa, već da sudbinu našu uzmemo u svoje ruke. Snažom naše organizacije i odlučnošću naše borbe moramo našem radu, našem zdravlju i našim životima priskrbiti poštovanje vrednosti, bez čega nam prijeti najveća opasnost posvemašnje degeneracije. Čvrstinom naše organizacije moramo dokazati, da smo kulturni i napredni ljudi: da nam se stečena i zagarantovana prava nema kršiti, već jedino proširiti. Bez organizacije, bez borbe, bez našeg odlučnog nastupa protiv svake nepravde i protiv svakog udara na nas, mi smo osudjeni na posvemašnju propast. To neka svi željezničari nazobiljnije upamte.

U zaštitu radničkih prava.

Već je nekoliko mjeseci prošlo od kako su radničkom osoblju odobrene pogodnosti režijske vožnje za članove njihovih obitelji, ali ta se pogodnost ipak na mnogo strana pristo izigrava i radnicima se onemogućuje, da se tim svojim pravom koriste. U izigravanju toga radničkoga prava ne biraju se sredstva: dok su u svrhu korišćenja režijskom vožnjom prije bile nužne samo lične legitimacije, sada je nužno posjedovati još i tzv. kontrolni list uz legitimaciju, koji se radnicima nikako ne izdaje. Dok su nekoje jedinice te kontrolne listove već izdale, nekoje nisu i još uvijek otežu, a radnicima se time onemogućuje svako povlašćeno putovanje. U tome zadržavanju tih listovnih umeta se naročito odlikuje Generalna Direkcija, kod koje je za u njezinom području se nalazeće radničko osoblje izdavanje tih listića jednostavno neizvršeno.

Tim povodom je Sekretarijat Sa-

veza iz Zagreba oputio na Generalnu Direkciju slijedeću predstavku:

»Iako je već poodavno izdato odobrenje g. Ministra, kojim je povraćena pogodnost režijske vožnje za članove radničkih familija, ipak je još uvijek veliki dio radnika, naročito radioničkih, u nemogućnosti da se tom pogodnosti koriste, jer još uvijek ne posjeduju odnosnog lista, koji je radi kontrole broja vožnji u odobrenju predviđen.

Buduć je Naslov za izdanje tih listića za radioničko osoblje nadležan, to smo ovim slobodni zamoliti, da se svim radionicama izda odredba, da odnosne listiće radnicima čim prije razdijele.

Ovu predstavku otposlali smo 10. augusta, nu još uvijek je neodgovorena i radnici su još uvijek bez ništa. Ponavljamo je i ovime javno i tražimo, da se radničkom pravu čim prije udovolji.

V „Udruženju nacionalnih željezničarjev“ poka.

Dne 15. avgusta 1927 so zvezarji obdržali svoj kongres v Subotici, o katerem smo v zadnji številki prinesli kratko poročilo.

Prvi pot se je na tem kongresu opozicija v toliko uveljavila, da je javno kritizirala delo centralne uprave, zlasti pa se še zagovorniki te centralne uprave in sicer g. Deržič in g. Juh, oba iz Ljubljane, ki sta za to gotovo imela prav tehtne razloge.

Odbor za sestavo novega odbora je postavil dve listi, predsedniškega mesta ni hotel nikdo sprejeti, pri tem so beograjski delegati zapustili konferenco.

Drugi dan je kongres zboroval brez beograjskih delegatov, na kongresu je seveda imel govor subotički direktor dr. Borko, kot zastopnik ministra in generalnega direktorja, potem je bila sprejeta pozdravna depesha g. ministru-generalu Milosavljeviću. Nato je šla posebna deputa-

cija iskat Beograjčane, ki so prišli na kongres, izvolil so nov kandidacijski odbor, ki je zopet predložil kongresu dve listi, nastal je hrup in prepir, med katerim so delegati iz Zagreba, Ljubljane in Sarajeva zapustili kongres, ki je bil s tem brez zaključka končan.

Za 4. septembra je bilo sklicano nadaljevanje kongresa v Vinkovcih, a prišli so le delegati iz Beograda in Subotice ter po eden iz Zagreba in Sarajeva, vsled tega so namesto kongresa obdržali »konferenco«.

Za dne 18. septembra 1927 so sklicali že drugo nadaljevanje kongresa, kjer bodo skušali zlimati svoj barko ter izvoliti nov odbor.

Iz prednjega mora biti slehernemu željezničarju jasno, da v taki organizaciji ne more računati na uspešno borbo za svoje pravice ter je vsled tega dolžnost vseh željezničarjev, da vstopijo v razredno organizacijo ter se v njej bore za boljšo bodočnost.

Čemu tak preokret?

Glavni tajnik nacionalne organizacije Jovo Bakić je v zadnjem glasilu svoje organizacije prinesel uvodnik o položaju željezničarjev in vzrokih, zakaj smo tako daleč padli ter pride od sledećih intersantnih zaključkov:

»Ako vprašamo, odkod in zakaj to prihaja, je odgovor kratak in jasan, a to je:

1. Ker niso vsi željezičarji združeni v eno močno organizacijo;

2. ker željezničarji imajo moćnih rezervnih fondov (borbenih, op. ured.);

3. ker željezničarji niso še zadostj izobraženi (podučeni) na sindikalno-socialni podlagi;

4. ker razredna zavest vseh željezničarjev še ni razvita, da bi občutil in videl, kaj mu vse pripada kot delavcu, pa naj si bodaj, da je on fizični ali intelektualni delavec;

5. ker se željezničarji ne zavedajo, koliko zaslužijo s svojimi moćmi in koliko dobička dajejo oni poslodavcu, preko one male plače, ki jo prejemajo kot nagrado za svoje delo;

ker se vsi željezničarji ne zavedajo vseh svojih pravic in dolžnosti, ki jim pripadajo kot državljanom naše bogate in svobodne domovine.

Kaj pravijo k tem gospodje Deržič in Save ter njih ožja družba?

Ali je sedaj res potrebna enotna organizacija?

Zašto država nema para?

Ovo pitanje si vrlo često postavlja bijedni željezničar, kojem je s jedne strane natovarena teška i opasna služba, a s druge strane prima svakodnevnne fermene o smanjenoj plati, produljenom radnom vremenu, ukidanju dopusta, oduzimanja voznihi pogodnosti, većem porezu i t. d. Kad se mnogo radi a za taj rad ništa ne dobije, i opravdano je pitanje: pa kud je otišla korist toga rada? Na to nam u priličnoj mjeri daje riješenje slijedeći akt šefa Mesne Kontrole u Beogradu.

Mesna Kontrola pri Generalnoj Direkciji Državnih Železnica Ministarstva Saobraćaja. Br. 501.

26. maja 1927. god.

Gospodinu Ministru Saobraćaja.

Prema zahtevu Gospodina Ministra Saobraćaja od 21. maja t. g., br. 14.290, čast mi je dostaviti Gospodinu Ministru sledeće podatke:

Gospodin Spasa Nedeljkić, Načelnik Finansijskog Odeljenja Generalne Direkcije Državnih Železnica, primio je na ime plate i ostalih prinaldežnosti sporednih i to:

A) Za mesec decembar 1925. godine:

1. Po platnom spisku FOBr. 52/26 kao član Stručnog Saveta Din 300.—
2. Po platnom spisku FOBr. 70/26 kao član komisije za izradu pravilnika za bonove Din 2300.—
3. Po platnom spisku FOBr. 48/26 kao nastavnik Željezničke Škole Din 1800.—
4. Po nalogu FOBr. 106/26 kao član komisije za Južne Željeznice Din 1400.—
5. Po nalogu FOBr. 105/26 kao član komisije za vicinalne željeznice Din 1800.—
6. Na ime plate i ostalih prinaldežnosti Din 6500.— Ukupno Din 14.100.—

B) Za mesec Januar 1926. godine:

1. Po platnom spisku FOBr. 1138/26 kao član Komiteta za Južne Željeznice Din 3400.—
2. Po platnom spisku FOBr. 1187/26 kao član za izradu pravilnika za bonove Din 1500.—
3. Po platnom spisku FOBr. 1246/26 kao nastavnik Željezničke Škole Din 1080.—
4. Po platnom spisku FOBr. 1213/26 kao član Komisije za Vicinalne Željeznice Din 600.—
5. Na ime plate i ostalih redovnih prinaldežnosti Din 6500.— Ukupno Din 13.080.—

V) Za mesec april 1926. godine:

1. Po platnom spisku FOBr. 3132/26 kao član komisije za Južne Željeznice Din 4100.—
2. Po platnom spisku FOBr. 3421/26 kao nastavnik Željezničke Škole Din 2040.—
3. Po platnom spisku FOBr. 4203/26 kao član stručnog Saveta Din 300.—
4. Po platnom spisku FOBr. 4328/26 kao član komisije za Vicinalne Željeznice Din 1000.—
5. Od Humanitarnog Fonda Din 400.—
6. Po platnom spisku FOBr. 3840/26 na ime plate i ostalih redovnih prinaldežnosti Din 6595.— Ukupno Din 14.430.—

Sam ovih označenih prinaldežnosti za koje sam mogao pribaviti na brzu ruku iz računa koji se u Mesnoj Kontroli nalaze,

Zaključci kongresa JSS.

Medunarodna borba za osmočasovni rad.

IV. redovni kongres Internacionalnog Sindikalnog Saveza u Parizu 1927., poziva sve njemu priključene organizacije da predvzmu sve shodne mere u cilju održanja ili ponovnog zadobijanja osmosatnog radnog dana. Svi sindikati treba da su stalno svesni toga: da se borba za zakonsko regulisanje i skraćenje ragnog vremena može voditi tim uspešnije ukoliko oni i u direktnim borbama sa poslodavcima u ovoj oblasti postignu veće uspehe.

Sve organizacije treba da su svesne i toga, da se pogoršavanje u jednoj struci ili jednoj zemlji neminovno odaziva i u drugim strukama ili zemljama.

Kongres ponova od vlada zahteva nedlažnu ratifikaciju Vašingtonske konvencije o osmočasovnom radnom danu. On je odlučno protiv toga, da vlade bez pripita Medunarodnog Biroa Rada stvaraju posebne sporazume koji — kako to dokazuje Londonski Sporazum od marta 1926. — u sebi kriju opasnost pogrešnog tumačenja a time i pogoršanja Vašingtonske Konvencije.

Kongres upozorava na činjenicu: da Vašingtonska Konvencija sadržaje samo

Ali ni već razredna zavest ter z njo v zvezi seveda rezredni boj tista strašna politika, pred katero mora sleherni željezničar bežati, ako neće biti pogubljen?

Zahteva po enotni razredno bojevni organizaciji je danes prodrila med najširše željezničarske mase, v njej vidi rešitev pretežna većina željezničarjev, proti njej pa se bori osamljeno le še peščica onih, ki so jim željezničarski interesi deveta briga. Vsi na delo za enotno, razredno, borbeno organizacijo.

primio je g. Nedeljkić iš i druge honorare, čija su isplatna dokumenta poslata Ljubljanskoj Direkciji na tekući račun.

Ovom prilikom imam da napomenem, da su u ranijim mesecima primljene sume iznele i više, što se može iz računa isplaćenih dokumenata videti.

Šef Mesne Kontrole: Vlad. Vidaković, s. r.

Ovaj akt govori više no što drugo. Posle proćitanja njegovog sadržaja biti će mnogome željezničaru jasno, kud su i gdje su toliko pare, koje država ubire u vidu poreza, taksa, monopola i t. d. i pare, koje joj preostaju od nenaplaćenog nam rada. Treba znati, da ne postoji samo jedan Nedeljkić, koji je razumio »manipulaciju« sa državnim parama: njih ima možda na hiljade, koji su radili to isto što i Nedeljkić: dali se masno plaćati iz državnih kasa. Pa da ih je samo hiljada, koristi koje oni iz državnih kasa izvuku za sebe lično, su ogromne, isto tako ogromne su i štete od ovako razgrabljenih državnih para, koje moramo mi snositi i nadoplćivati našim uradom, našom mukom i žuljevanju, a kod toga moramo biti još gladni, goli i bosii.

I dok taj g. Nedeljkić zaradjuje sam toliko koliko najmanje 10 službenika, dotle je on, kad željezničari nešto od njega traže, vrlo skroman. Već nekoliko puta imali smo priliku u našim intervencijama naći se pred tim istim g. Nedeljkićem, nu svaki put on bi nam rekao: »Pa znate, gospodo, država je mlada i još nesredjena, a zato treba ona mnogo para. Nemože se dati svima i koliko tko hoće. Idite Vi samo kući, a mi ćemo urediti i dati, ako bude moguće.« Uredio i dao, razumije se, nije željezničarima ništa. Ta odkuda i bi! Kad bi se dalo željezničarima, e onda nebi on mogao ovako samno da se »plaća«.

I ovaj slučaj »gospodarenja« sa državnim parama neka bude poticaj svima željezničarima, da se otresu praznog nacionalizma i patriotizma, sa kojim Vas je sapela nezaisitna birokratija, u kojoj ničega nacionalnog i patriotskog nema. Ta ista birokratija i skranja nesavjesnost u manipulisanju sa državnim parama uzrokom su naše bijede i nevolje. To stanje mora se početi čim prije liječiti i takove parazite sa njihovih položaja ukloniti, a to nije moguće bez organizacije i bez borbe. Zato drugovi! U koliko je pritisak na nas veći u toliko više nastojmo osloboditi se. Stvarajmo i jačajmo našu organizaciju — naš Savez.

opšte minimalne propise o kojima treba voditi računa. Pokušaji u pojedinim zemljama da se, pozivom na Vašingtonsko Konvenciju, ukinu bolji propisi ili takvi onemogućuje, predstavljaju zloupotrebu konvencije i kao takvi moraju se odlučno suzbiti.

Kongres najoštrije osuduje one vlade, koje su kod ratifikacije Vašingtonske Konvencije raznim izuzetcima u osmočasovnom radnom danu oklištile vrednost ove socijalne reforme.

U pogledu težnje za racionalizacijom tehničkih i organizacionih metoda produkcije, kongres zahteva od vlada poštivanje odluka Svetske Privredne Konferencije u Ženevi 1927., u kojima se »vladama, ustanovama, stručnim organizacijama i javnom mišljenju« preporučuje

»da naročitu pažnju posvete onim merama koje su u stanju da ljudskoj radnoj snazi osiguraju najbolju, najzdraviju i najčistiju upotrebu, dakle pogoduju izboru zanimanja i obrazivanju, podeli ragnog i odmornog vremena, oblicima nagrade koji će radniku omogućiti pravedno učestvovanje u višku prihoda i uop-

šte radnim životnim uslovima za razvitak i očuvanje njegove ličnosti.

Ovim odlukama udovoljeće vlade jedino onda, ako one u radničkom zaštitnom zakonodavstvu osmočasovni radni dan utvrde kao maksimalno radno vreme, te, pored toga, budu težile skraćanju radnog vremena, i to odmah i u prvom redu za one struke koje po svojoj prirodi ili usled načina rada u zdravstvenom pogledu najviše pate.

Kongres je mišljenja, da više ne postoje nikakvi stvarni razlozi, koji bi prečili opštu ratifikaciju konvencije. On zato nalaže predsedništvu Međunarodnog Saveza da odmah preduzme mere za jednovremenu intervenciju u svim onim zemljama koje dolaze u pitanju u cilju ratifikacije konvencije. Kongres zahteva takode od sindikata

sviju zemalja, gde nije izvršena ratifikacija, da u tom cilju vrše stalan pritisak na svoje vlade.

Sindikati moći će održati ili osvojiti osmočasovni radni dan jedino onda, ako radnici sami pokažu volju za njegovo sprovođenje. Radnici se moraju da odupiru pokušajima koji idu za tim da im se oduzmu već zakonom data prava.

Najbolja potpora i pomoć u borbi za osmočasovni radni dan a time i za veću slobodu i uživanje kupture, biće radniku uvek njegova organizacija. Zato kongres poziva radnike celog sveta da stalno rade na snazanju svojih organizacija, kako bi time najbolje osigurali osmočasovni radni dan kao maksimalno radno vreme i suzbili sve napadaje vlada i poslodavaca.

Naročilo službene obleke.

Svoječasno smo po svojih zastopnikih u Nabavljački zadrugi sprožili vprašanje nabave službene obleke ter smo sedaj dobili sledeć odgovor, ki ga prinašamo v vednost vsem članom:

Na željo železničarskih organizacij je Nabavljalna zadruga organizirala začasno dobavo službenih oblek ter nudi svojim članom kakor tudi nečlanom železničarjem čimvečjih ugodnosti in možnosti, da si nabavi blago v zadrugi, da si pusti obleko izdelati po meri pri krojaču ali pa da naroči direktno pri krojaču potom naše izkaznice, potrebno obleko.

Blago za službene obleke imamo že tu ter stane 162 Din m. Izdeloval bo uniforme krojač Ivan Trbovec, Dravljje št. 102. Mero za posameznika vzame krojač sam in se zato pripelje dvakrat tedensko po naročilu v Ljubljano, sicer pa sprejema naročila v svoji delavnici, Dravljje št. 102. Za samo izdelavo vštveš gumbje in sukanec računa 132 Din za obleko (hlače in bluza), isto cenj za izdelavo suknje. Za bolj skrbno izdelavo računa 10 Din več. Rabi se povprečno:

2.70 blaga (437.40), 70 cm rokavine (21.—), 60 cm inleta za žepje (12.—), 25 cm klota za bluza (12.—), 35 cm platna za ovratnike (7.—), žamet za embleme (5.—). Cela obleka bi znašala povprečno 638.30 Din. To pa velja samo za slučaj, da reže krojač iz celega kosa suknja. Ako naroči posameznik blago v zadrugi, kjer si ga pusti odrezati, rabi manjši človek (št. 44, 46, 48) 2.70 m, srednje velik človek (št. 50, 52, 54) 2.80 m in izredno velik človek 2.90 ali celo več. Številke v oklepaju pomenijo polovico širine čez prsa. Pri pritliklah ni skoro razlike, če se sproti kupuje in reže za vsako obleko. Ako reže krojač obleko iz celega kosa blaga, prihrani tedaj ca. 8 cm

Izobrazba delavstva.

Proletariat je poklican, da zgradi novo pravičnejšo, višjo socialistično družbo. Razred, ki ima tako vzvišen cilj pred seboj, mora biti predvsem izobražen in vzgojen bolje kakor tisti, ki danes vladajo.

Zato mora biti izobrazovalno delo prva naloga vsake delavske organizacije.

Proletariat se mora izobraževati v splošnih vedah in še posebej v socializmu. V socializmu ga morajo vzgajati njegove socialistične organizacije.

Delavska zbornica kot zastopnica vsega delavstva pa mora podpirati delo teh organizacij. Delavska zbornica to nalogo tudi vzorno vrši s svojim prosvetnim odsekom, katerega tajnik je s. Štukelj.

Prosvetni odsek je za letos organiziral celo vrsto predavanj in tečajev po celi Sloveniji: v Ljubljani, Trbovljah, Celju, Mariboru, Jesenicah, Črni, Trziču, Prevaljah, Kranju itd. Razdelil bo tudi društvene podpore. Razen tega nudi delavskim strokovnim organizacijam brezplačno skioptične aparate in skioptične slike, ki so stale nad 80.000 Din, vsota, ki jo posamezna organizacija ne zmore. Zato naj organizacije pravilno cenijo to veliko podporo in naj se je tudi poslužijo. Za letos so pripravljena sledeča skioptična predavanja prosvetnega odseka Delavske zbornice:

Zgodovina: 1.—2. Velika francoska revolucija (treba imeti dve predavanji), število slik 102, predavanje traja 3 ure, tekst gotov; 3.—4. Dunajska revolucija l. 1848 in Slovenci treba imeti 2 predavanji, 102 sliki, predavanje traja 3 ure, tekst gotov; 5. Stari Rim (Forum Romanum), 39 slik, predav. traja 1 uro, tekst gotov; 6. Stari Rim (Palatin), 39 slik, traja 1 uro, tekst gotov; 7. Odkritje Amerike, 22 slik, pol ure, tekst gotov.

Zemljepisje: 8. Amerika in Slovenci, 68 slik, traja 1 uro, tekst bo gotov septembra; 9. Švica, I. del, 24 slik, tričetrt ure, tekst gotov; 10.

Švica, II. del, 24 slik, tričetrt ure, tekst gotov; 11. Švica, III. del, 24 slik, tričetrt ure, tekst gotov; 12. Švica, IV. del, 24 slik, tričetrt ure, tekst gotov; 13. Kitajska, 67 slik, predavanje traja 1 uro, tekst gotov.

Tehnika: 14. Oceanski parnik, 67 slik, 1 uro, tekst gotov; 15. Racionalizacija dela in delavstvo, 48 slik, 1 uro, tekst gotov; 16. Petrolej, 50 slik, 1 uro, tekst bo gotov septembra; 17. Podmorski čoln in podmorska vojna, 24 slik, tričetrt ure, tekst bo gotov septembra; 18. Produkcija premoega v Sloveniji in položaj rudarjev, 57 slik, 1 in pol ure, tekst bo gotov septembra.

Socialna in občinska politika: 19.—20. Novi Dunaj (treba imeti dve predavanji), 111 slik, 3 ure, tekst gotov; 21. Socialno skrbstvo za mater in otroka, 60 slik, 1 uro, tekst bo gotov novembra.

Vojna: 22. Strahote svetovne vojne, čez 100 slik, tekst se izdeluje.

Zdravstvo: 23. Spolno vprašanje mladine, 50 slik, 1 in pol ure, tekst bo gotov novembra.

Mladinska predavanja (pravljice): 24. Don Kišot, 24 slik, traja tričetrt ure, tekst gotov; 25. Snegulčica, 24 slik, traja tričetrt ure, tekst gotov; 26. Repoštej, 18 slik, traja pol ure, tekst gotov; 27. Guliverjeva potovanja, 31 slik, tričetrt ure, tekst bo gotov oktobra.

Navodila za izposojanje skioptičnih predavanj prosv. odseka Del. zbor.

1. Stroški. Prosvetni odsek Del. zbornice izposoja predavanja delav. organizacijam brezplačno. Naročnik plača le prevozne stroške.

2. Naročila. Vsaka organizacija naj naroči predavanje vsaj 14 dni prej in naj navede za rezervno vedno vsaj še eno predavanje, ki ga dobi, ako bi prvo ne bilo na razpolago. Kajti zanimanje za skioptična predavanja je po vseh krajih tako živahno, da vedno ne bo na razpolago vsako zaželjeno predavanje.

3. Rok izposoje. Rok za izposoje predavanja znaša največ štiri dni, vštveši transport. Zato je treba pri naročilu resnično in točno navesti dan in kraj predavanja. Po izvršenem predavanju je treba slike in tekst takoj odposlati, bodisi na prosvetni odsek Delavske zbornice, ali pa na drug naslov, ki ga bo prosvetni odsek že pri dostavi navedel. Kajti često se bo zgodilo tako, da bo organizacija v drugem kraju takoj potrebovala isto predavanje. Zato odpošiljajte hitro in točno na dani naslov, da s tem ena organizacija ne škoduje organizaciji v drugem kraju.

4. Pošiljanje. Ker so slike iz stekla, je najbolje predavanje si izposoditi in vrniti osebnio (potom železničarja, kurirja itd.). Če pa to ne gre, je treba predavanje odposlati ekspresno po železnici z označbo na pošiljki: **Steklo!** — Ako je kaka organizacija v takem okraju, kjer ni železniške postaje, naj navede pač njej najbližjo železniško postajo!

5. Kazen. Ako bi kaka organiza-

cija ponovno kršila te določbe, ji sploh ne bomo več izposojali nobenih predavanj.

6. Poškodbe. Vsako poškodbo plača naročnik sam.

7. Razna navodila. V Mariboru, Celju, Trbovljah, Prevaljah, Črni in Trziču se bodo vršila skupna predavanja. Onim krajem, ki bodo imeli skupna predavanja, nasvetujemo, da si izdelajo vrstni raspored predavanj za celo zimo naprej, da prosvetni odsek za dotične dneve zaželjena predavanja rezervira. Vsi drugi kraji naj pa upoštevajo 2. točko teh navodil.

Naslov za naročila je: **Prosvetni odsek Delavske zbornice, Ljubljana, Gradišče 2, (Telef. štev. 2512).**

Naš nasvet. Našim organizacijam priporočamo posebej predavanja: Novi Dunaj, francoska revolucija, racionalizacija dela, strahote vojne, produkcija premoega v Sloveniji, socialno skrbstvo, avstrijska revolucija, Kitajska.

Zima je pred durmi. Sodrugi, na delo za izobrazbo delavstva!

Dopisi.

Veliki Bečkerek.

Šikaniranje radnika u radionici.

Položaj radnika ove radionice postaje iz dan u dan gori. Dok su akordne cene u početku barem delimično zadovoljavale, njih se je sistematski snižavalo i danas, posle poskupice života na sve strane, te cene su za polovicu manje a za isto i naše zarade. To znači istovremeno, da nam je polovicu smanjen i hleb, odelo, cipele i sve ostale potrebe za život.

Dok nam se s jedne strane zakida plate, s druge traži se od nas, da treba više da radimo i više da produciramo. Reklo nam se i to, da su radnici pred 20 i više godina bolje radili nego mi danas. Medjutim, nitko ne pita, kakav je bio život radnika pred 20 i više godina: tada su radnici bili bolje nagradjeni i imali su više i bolje da ručaju, stanovali su i odevali se bolje i zdravije, pa su otuda mogli više i da rade. Bogami, danas sa tim gladnim platama, pa kad se sve više još i smanjuju, i producirat ćemo sve manje. Kad se nema šta jesti, tada ni volja za radom ne pomaže; nama radne snage, nema ni rada. O svem tom bi trebali bogovi iz radionice i oni iz G. Direkcije da vode računa i da radnicima život obezbijede, a ne da nas samo teraju na rad kao kakvu stoku.

O postupku sa bolesnim radnicima već je bilo pisano, ali stanje se nimalo ne popravlja: još uvek prolazi po 5—6 meseci, dok bolesni radnik dodje do svoje potpore. Uprava bolesničkog fonda ovaj svoj nehaj opravda neimanjem novaca i kredita. To je obični šlamperaj štetan po radnike. Radnika nitko ne pita, ima li kredita i novaca za naplatu poreza i raznih prireza, koje mu se od te kukavne plate usteže. On mora imati uvek kredita, iako gladan, go i bos.

Naplata prekovremenog rada isto je kod nas izigrana. Radnike se tera na prekovremeni rad, ali zaj ne dobivaju ništa i ako je naplata prekovremenog rada Pravilnikom predviđena sa 100 posto, a jednom kasnijom odredbom sa 50 posto. Ako se pak na prekovremeni rad ne dodje, obično sledi globa sa nekoliko nadnica.

Dokle siže bezobzirnost postupka u ovoj radionici ljepo nam ilustruje slučaj sa jednim šegrtom ljevačem, koji je 20 augusta navršio svoje 4 godišnje naukovanje, koje mu je produljeno za celih mesec dana samo s razloga, jer jedan dan nije došao na posao. U stvari učinjeno je to samo zato, da se toga mladića materijalno čim više ošteti i učini — »ušteda«.

Nas se tera na rad i traži se od nas, da opred marljivih radnika budemo i dobre patriote, članovi fašističkih narodnih železničara, dočim u radionici imamo istovremeno stranice, koji vrše nad nama naganjačku ulogu i čije denuncijacije uvažuju najviše upravu oni, koji nas teraju u patriotizam. Da je pak ovako sta-

nje uopće moguće, ima se ponajviše pripisati slabosti i neorganizovanosti samih radnika. Da se radnici slože i organizuju i da se od ovih šikana organizovanom sistematskom borbom brane, stanje bi sa sigurnošću krenulo na bolje. Položaj radnika će se popraviti onoga časa, kad progledaju i organizuju se.

Beograd.

Tragedija železničkog radnika.

Železnički radnik Miloje Petrović, Gruzanin, star 43 godine, bio je dulje vremena zaposlen kod istovarijanja uglja u beogradskoj ložionici. Još god. 1924. survala se na njega veća gomila uglja, ranila ga na nozi, uslijed česa mu je, posle 10 meseca povlačenja po bolnicama, odsečena desna noga. Budući je nastradao na radu, to mu je bolesnički fond odredio 70 posto doživotnu rentu, koje ali siromašni Miloje nikad nije primio i uslijed čega je sveden na to, da bogaljstvom i prosjačenjem preživljuje. Protivu izigravanja sa strane bolesničkog fonda Petrović se je žalio ministru saobraćaja, ali ni od njega nije došao spas već je upućen žalbom na Sud radničkog osiguranja, koji još uvijek nije počeo funkcionisanjem.

I tako bijednik Petrović ima da preturava najpatničkiji život samo zato, jer gospoda iz direkcija i ministarstva nemaju smisla ni osjećaja za niže patnike i stradalnike. Oni si odmjeruju plate od po 20 hiljada dinara mjesečno, a bijednik železničar, nakon što bude na radu ubogaljen ima još jedino zadovoljstvo, da smije da — prosi. Još jedan je razlog ovakoj tragičnoj sudbini Petrovića: on kao i mnogi drugi radnici šnjime neorganizovani su, a sa neorganizovanim ljudima radi poslodavac što hoće: da ga otpusti kad hoće i da mu neda nikakovu naknadu, pa makar i život na radu izgubio. U sudbinj Petrovića oličena je tragika sviju neorganizovanih radnika, koja će ih kao mora pratiti sve dotle, dok se ne organizuju.

Kaj je z dr. Gostišo v Novem mestu?

Ze dne 12. marca 1927 smo predložili oblastni upravi humanitarnih fondov pri dir. drž. žel. v Ljubljani utemeljene in s pričami podprte pritožbe proti postopanju dr. Gostiše. Vršilo se je potem sicer neko zasliševanje osebja, a rezultata do danes nimamo.

Železničarji plačujemo velike prispevke v boln. fond ter si nikakor ne bomo dopustili, da bi se z nami postopalo, kakor bi se komu ljubilo ter vsled tega zahtevamo, da se zadeva dr. Gostiše takoj reši in nas o rezultatu obvesti, sicer smo prisiljeni izvajati konsekvence. Morebiti pa bo dr. Gostiša postal sedaj toliko uvideven, da se bo sam zahvalil na časti železniškega zdravnika.

Železničarji in politika.

G. minister saobraćaja je strogo prepovedal vsako izrabljanje službenih položajev v politične svrhe ter prepovedal vsako agitacijo v službenem času. Očividno velja ta prepoved

ved le za opozicionalce, ker, ko se je vlagala za občinske volitve v Ljubljani kandidatna lista vladne stranke, je neki višji uradnik v Ljubljani gl. kol. klical med službenim časom delavce v svojo pisarno, kjer so morali podpisati kandidatno listo.

Ni potem čudno, če ob volitvah glasovi takih strank skupne kakor sneg spomladi.

Bistrica.

Od nas je bil premeščen po »potrebi službe« kretnik s. Spegel. Ne bomo govorili o vzrokih premestitve in krivici, ki se mu je zgodila. Bil nam je najboljši sodrug, ustanovitelj podružnice Bistrica—Limbuš ter je dokaz, kako je bil priljubljen, njegov poslovilni večer. Železničarji iz Bistrice in okolice ne bomo nikdar pozabili njegovih naukov in besed. Zahvaljujemo se mu za njegov trud, a v zahvalo mu ne moremo dati drugega kot našo svečano obljubo, da bomo vedno in neomajno ostali borci v vrstah Saveza. Živel sodr. Spegel!

Tezno. Z dnem 1. sept. tl. je premeščen tuk. gosp. načelnik Kovačič v Savski Brod. On je v splošnem veljal za zelo strogega predpostavljene. Pri svoji strogotosti je tudi često nastopil z izrazi, ki niso bili na mestu. Pri vsem tem pa je imel to dobro lastnost, da je bil odkrit in pošten ter ni verjel posameznim klečeplazcem, katerih žal nikjer ne manjka, temveč se je sam povsod prepiral ter je tudi le po lastnem prepričanju sodil. Tudi krivo podtaknjene denunciacije od njemu enakih niso za dolgo zalegle, ker kakor že omenjeno, odkrit in pošten je kmalu spoznal, da se osebe kljub temu, da nima tega, kar bi imeti moglo pri njihovi odgovornosti polni službi vendar zaveda svojih dolžnosti in jih tudi spolnuje, kolikor mu je pač možnost dana. V pravičnih stvareh je imelo osebe v njem tudi dobrega zagovornika. Želimo, da ostane še v naprej le načelnik svojemu osebju ne glede na strankarsko pripadnost in upamo, da ga bo tudi osebe v Savskem Brodu v tem smislu spoznalo ter ga, kakor mi ohranilo v dobrem spominu. Novemu gosp. nač. pa priporočamo, naj si pride kdorkoli, da posnema svojega prednika.

Kurilnica Maribor. Od prevare k prepričanju. V petek, 9. septembra dopoldne se je vršil sestanek strojnega osebja v Ljudskem domu. Udeležba je bila nad vse pričakovane prav dobra. Sodr. Bibič nam je v daljšem govoru podrobno orisal položaj strojnega osebja, v katerega smo prišli vsled neborbenosti in hlapčevanja kategorijskih društev. Po izvajanjih s. Bibiča se je razvila stvarna diskusija, v katero so živo posegali člani Društva strojevodij in kurjači. Razpravljalo se je: kako rešiti še tiste pičle pravice, katere ni ugrabila kruta roka reakcije in njih pomagačev, kakor tudi gospodarsko in higijensko stanje osebja, ureditev turnusov, kazni in šikane od strani uprave. Kakšne nevarnosti prete osebju pri tako slabem strojnem parku in gorivu ter druge važne zadeve. Nato se je razpravljalo kako priti v stik s SZJ. Sami člani Društva strojevodij so naglasili: »Dovolj je demagogije, pričeti moramo s stvarnim delom.« Drugega izhoda ni, kakor priključiti se SZJ ter se skupno boriti z ostalim proletariatom do končnega cilja. Visoke obresti plačujemo za svojo neborbenost in hlapčevanje. Smo li se dovolj naučili v tej dobi? Sotrpin! Dovolj je trpljenja in muk, dovolj je kazni in šikan, dovolj je psovka in obrekovanja. Združimo se v eno samo železničarsko organizacijo, ker le ramo ob rami z ostalimi trpini bomo dosegli naš cilj. Na delo za naš obstoj, na delo za bodočnost naših potomcev.

Sisak.

Grubo kršenje radnog vremena.

G. Moslavec, šef stanice u Sisku, steći će si nemalu slavu u svojim postupcima u kršenju i zakidanju prava željezničkog osoblja. Između ostalih šikana g. šef si je preduzeo da povrijedi i pravo 8satnog radnog vremena.

Skretničar Furlan ima je 9. augusta, nakon 12satnog rada, biti izmijenjen, da nastupi 24satni odmor. Kad zamjenika ni nakon 20 sati službe nije bilo, Furlan je telefonom pitao službujućeg činovnika za zamjenu, koji mu odgovara: skretničar 1 ima dopust i jer nemam za njeza za-

mjene, to ćete vi biti u službi 24 sata. Furlan se je protiv toga žalio šefu stanice, koji je isto vrlo osorno naredio, da ima da vrši 24satnu službu. Kad je Furlan molio za pismeni nalog, g. šef mu je odgovorio: »Dajte vi pismeno očitovanje, da nećete vršiti službu.« Kad je Furlan upozorio šefa ne teške posljedice, koje mogu uslijediti uslijed prenapornosti i zurenosti, šef opet otresito odgovara: »Ako noćete raditi kako sam naredio, globit ću Vas sa 3 dnevnic.«

Interesirajući se za taj slučaj saznali smo, da je ovakav postupak šefa potpuno neopravdan. Osoblja za zamjenu ima, a i ako ga nebi bilo, šef je dužan da se za vremena za zamjenu pobrine. Zato je šef.

Upozorujemo mjerodavne na ovaj slučaj i molimo, da se u interesu ne samo pogodjenog službenika, već i u interesu sigurnog i pravilnog otpravljanja službe ovaki slučajevi produženja radnog vremena spriječe.

Naše skupštine i sastanci.

Uspjele skupštine u Zagrebu.

Zagreb, 24. augusta. Danas smo održali skupštinu vlakopravnog osoblja za gl. kol., koju je posjetilo preko 60 vlakopratioca. Ovo je jedan broj, koji se već godinama nije našao na okupu ispred jedne stranke, što znači, da se interes za naš pokret sve više širi i da se važnost organizacije sve više svaća.

Skupštinu je otvorio drug Klokočevnik, a o položaju vlakopravnog i ostalog egzekutivnog osoblja opširno su govorili drugovi Korošec iz Ljubljane, Pongračić i Bajič iz Zagreba. Sa naročitim simpatijama bila su pozdravljena razlaganja druga Korošca, koji je živim i jasnim riječima pojasnio razlike između našeg pokreta i onog predvođenog po nacionalnim organizacijama, koji se nikako više ne može krstiti pokretom železničarskim, jer su na čelo njegovo zasjeli u glavnom direkcijski birokrati i ljudi strašivice, koji umiju samo da se klanjaju i interese železničara otvoreno zastavljaju, dočim briga za bijedne železničare im je nepoznata stvar. Iznosi slučaj pokrajinskog odbora nacionalnih železničara u Ljubljani, koji je svo vlakopravno osoblje, upravo u času njegove najpunije borbe protiv krnjenja stečenih prava, ostavio na cjedilu. Jedini je Savez železničara Jugoslavije ugrožene interese osoblja iskreno i požrtvovno branio, pa je tome Savezu dato i priznanje time, što je većina vlakopravnog osoblja iz Slovenije napustilo nacionalnu organizaciju i svrstalo se u redove Saveza. Isto tako treba i u ostalim pokrajinama postupiti. Samo jak borben Savez kadar je, da nas obrani od sviju nevolja, koje nam najozbilnije prijete od novih redukcija i prikraćivanja inih naših prava. Pri koncu pozdravlja sve sakupljene u ime svoje i u ime Centrale Saveza, poziva egzekutivno osoblje na rad i slogu u Savezu, što cijela skupština popravlja bučnim pljeskom.

Ostali govornici slikovito su prikazali prošlost, sadašnjost i budućnost železničara. U prošlosti i sadašnjosti tare nas samo zlo, a to će nam se događati i u budućnosti, ako se ne složimo i organizujemo.

Nakon što je još jednom govorio drug Korošec, skupština je zaključila, da se ima među cjelokupnim železničarskim osobljem živo raditi na organizovanju u Savez. Vjera u organizaciju mora prodrati među svo osoblje. Uz klicanje Savezu je bila skupština zaključena.

Zagreb, 25. augusta. Slijedivši primjer osoblja sa gl. kol., i osoblje kol. »Sava« posjetilo je po Savezu sazvanu skupštinu u prostorije »Skušić« u velikom broju. Već dugo nas se toliki broj nije našao na okupu, akad se uzme da su govornici pažljivo saslušani i da im je bilo često povladljivo, to naš uspjeh postaje još veći. Naročito kolodvor »Sava« bil je dugo pritiskivan u svojem razpoloženju od raznih podrepaša i slugu direkcijских, koji pritisk popušta, jer je glad, nevolja, bespravlje

i odlučna volja, da se sve to izmijeni i popravi na bolje. Tu je i zdrava svijest velike većine sviju nas, koji znamo i vjerujemo, da se bez organizacije i bez borbe nemože ništa postići. Svo podređeno osoblje treba da se nadje na okupu i vodi samostalnu borbu za svoj opstanek. Bijedno stanje u koje smo zapali najbolje nam dokazuje, kako je suvišno i slepo vjerovati, da će nas spasiti neka gospoda pretpostavljeni iz stanice i Direkcije, koja prvenstveno brane same sebe i direkciju, dočim nas raju nit hoće niti mogu. Koliko se pak tu i tamo koji niži službenik nalazi u njihovim redovima, to je više radi štreberstva i lične koristi. Pogledajmo si samo neke njihove grlate funkcionere: zar nisu skoro svi uspjeli doći do boljih položaja, a nas su ostavili na cjedilu. Razumljivo je, da u njih više nitko nemože imati povjerenja i neka se ne čude, što ih ostavljamo. Mi ih samo još molimo, ako oni železničarima i malo dobra žele, neka nas puste na miru i neka nas suvišno ne šikaniraju i ne proganjaju.

Zbor je otvorio i predsjedao mu drug Kmet. O položaju železničara i potrebi čvrste organizacije govorio je drug Blaž Korošec iz Ljubljane. Radi poznate politike »štednje«, većina nas železničara zapada u sve teži i teži položaj. Štedi se samo na nama nižima, dočim oni viši i nadalje zaraduju po 15 i 20 hiljada dinara mjesečno. Od te politike prijete opasnost, da nam se 20postotna veća plata za egzekutivnu službu oduzme. Sjedne strane manje plate, a sdruge veća skupoća životnih namirnica, djela i stanova, prijete najozbiljnije našem opstanku. Od ovih opasnosti barem nešto da se ukloniti, ako budemo složni u radu za naše dobro. Razbijene železničarske organizacije se moraju sjediniti i neprijateljstva i sovražtva među železničarima mora nestati. Svaki onaj, tko sije razdor među nama, mora biti pregažen. Gospoda sa direkcija i ministarstva neka budu organizirana za sebe i neka služe poslodavcu koliko hoće, ali mi raja moramo biti solidarni i u našim redovima mogu biti samo oni, koji bi jednim železničarima zaista žele dobro. Kukavica i podrepaša direkcijских u našim redovima nesmiye biti (Tako je.) **Interese železničara brani i za njihovo dobro radi jedini Savez železničara Jugoslavije.** U toj organizaciji su sakupljeni samo oni, kojima je na dobrobit železničara, pa zato treba i železničari sa kolodvora »Sava« u taj Savez da pristupe. Ne stajati po strani i čekati da netko drugi izvuje nešto. To nije dostojno svijesnih železničara. Svi na rad za Savez i za dobro železničara. (Sakupljeni plješću i čuju se glasovi: »hoćemo!«.)

Nakon govora druga Korošca govorio je jedan učesnik zbora i pozvao prisutne, da riječi predgovornika uvaži i kao jedan se nadju u redovima boraca za dobro i napredak železničara. **Poslodavac i njegove služe na jednu, a mi raja i potlačeni na drugu stranu, to neka nam bude parola: klasnom borbom do boljeg života.**

Na izvode obiju predgovornika osvrnuo se pri zaključku još drug Kmet, apelirajući na sve prisutne, da otvoreno i živo rade za Savez. Kako se više nitko nije javljao za riječ, to je drug Kmet ovu uspjelu skupštinu zaključio.

Posle zaključka izvrpoljili su se nešto za cijelo vrijeme zbora nijeni nacionalci, ali im puška nije opalila i za kratko vrijeme našli su se sami bez ijednog čovjeka, koji bi ih htjeo slušati. I ovaj uspjeli naš zbor mogao ih je samo uvjeriti, da je njihova zvijezda na sutonu. Železničari su sili fraza i obećanja, a djela Vi nikakvih ne pokazujete, a železničari nisu slijepi da to ne vide.

Jesenice.

Dne 28. avgusta 1927 se je vršil na Jesenicah občni zbor podružice, kjer so bila končno pravila kljub vsem nasprotovanjem in intrigam potrjena. Poročilo o doseadanjem delu je podal s. Pintar, o blagajni-

Samo predsodek je, če kdo misli, da iz rži ni kave. V tisočeri rodlinah uživajo žiko brez primisi zrnatih kave v popolno zadovoljnost. Ime »Žika« zadostuje. Napišite to ime v nakupovalno knjižico in dobiti morate pravo »Žiko« v rdečih zavitkih.

škem stanju s. Kikelj, izpred centrale sta poročala sodruga Kovač iz Ljubljane in Drodučić iz Siska.

Vsa poročila so bila vzeta soglasno na znanje, nakar je bil izvoljen novi odbor, ki si je nadel nalogo, da v najkrajšem času število članov, ki jih je bilo ob občnem zboru 50, podvoji ter s tem postavi tudi Jesenice na ono mesto, kamor spadajo.

Podsused.

12. VIII. održan je za mjesta Stenjevac, Podsused i Zaprešić vrlo uspješni železničarski sastanak u Podsusedu, u gostionici Skendrević. Sastanak su posjetili u glavnom sekcijski radnici, a sa velikim interesom ga je pratilo i nekoliko prisutnih pružnih stražara. Sastanak je otvorio drug Fajdiga iz Vrapca i nakon što je upoznao drugove sa svrhom sastanka, da temeljito raspravimo naš položaj i da odredimo smjernice našeg poboljšanja, dao je riječ drugu Pongračiću iz Zagreba. U odlučnom referatu bilo je drugovima zorno prikazano, gdje su uzroci našem teškom položaju: godinama i godinama nevaljala državna uprava upravljačava je milijone novca u nepovrat, što joj se sada sveti. I mjesto da se povračaj upropaćenog novca nastoji izvršiti reduciranjem te nesposobne uprave, reduciranjem vojske, generala, policajca itd., udarilo se po nama, po našim nadnicama, doplatcima i svim inim prinadležnostima. Istovremeno pogoršava nam se i sve uslove rada: produljuje radno vrijeme, zakida godišnje dopuste, otpušta itd. Da je ovaj nalet na nas omogučen, velika krivica je i samih železničara, koji ne daju nikakav otpor. I neorganizovani su. Treba se organizovati, treba čim više ojačati izvršiti redukciju železničarski Savez i popravka stanja će zasigurno doći. Iza druga Pongračića govorio je još drug Korošec, koji je isto istaknuo potrebu organizacije.

Posle ovih referata razvila se živa diskusija, u kojoj su pojedini drugovi iznosili svoje žalbe na sve nepravde, koje im se čine. Kod plata ih se plaćka sa dvije strane: smanjuje im se plate kod pogodbe, a ono što zaraduju opet im se oduzima za poreze, bolesnički fond, žutu organizaciju i slično. Tako je konstatovano, da je Malec Josip svu svoju februarsku zaradu morao dati za te prinose, a na ruke je primio svega 16 dinara. Raznih taksa za juni morao je platiti oko 100 dinara. Slično je kod drugih radnika. Nadalje je bilo žalba na naporan rad, dopusti se ne podijeljuju kako treba, ni bolesnički fond ne zadovoljava. Riješeno je sve to popraviti slogom i jakim organizacijom.

Čakovec.

V nedeljo, dne 18. septembra 1927 se vrši ob 9. uri dopoldne v prostorih hotela Vajda javen železničarski shod, na katerem bomo izvolili pripravljalni odbor za tukajšno podružnico Saveza. Pravila so že vložena pri velikem županu ter se bo nato v kratkem vršil občni zbor.

Sodrugi in vsi, ki čutite potrebo močne razredne organizacije, vsi na shod — vsi v Savez železničarjev Jugoslavije.

Neznosne razmere delavstva v kurilnicah.

Že v eni predzadnjih številkih smo orisali položaj delavcev v kurilnici Ljubljana I. ter opisali naše intervencije, ki smo jih vložili na mašinski oddelek direkcije.

Tekom zadnjega meseca pa so prišle skoro iz vseh kurilnic ponovne pritožbe o kratenju zadnjih pravic. Savez železničarjev Jugoslavije je zato sklical konferenco kurilniškega pomožnega delavstva ljubljanske direkcije, katere so se udeležili zaupniki kurilnic Ljubljana I. in II., Maribora, Jesenice, Zidanega mosta, Borovnice in iz Brežic.

Na tej konferenci se je najprvo sprejel soglasen sklep glede ureditve premij za kurilniško pomožno delavstvo, na to pa so posamezni delegatje podali svoje pritožbe za skupno intervencijo na direkciji.

Najbolj gorostasni slučaji se pač dogajajo v Brežicah, kjer morajo strojnoopremni delavci, ako tekom svoje službe vsled prezaposlenosti ne morejo razložiti premoga, priti drugi dan ob svojem prostem času brezplačno premog razkladati. V večini kurilnic (Jesenice, Ljubljana II, Zidani most) ne dobi osebe prostih dnevov, dežnih plaščev, cokelj, mila, redukcija plač se je popravila le nekaterim oženjenim turnus delavcem, a vse ostale tudi oženjene pa se pustil

še dalje stradali pri urni plači Din 3.25 do Din 5.— na uro. Ukinile so se vse premije, od osobja pa se zahteva dnevno več izvršenega dela, ali pa se grozi z občutnimi kaznimi.

Za vse pritožbe je vložena skupna intervencija, o kateri bomo obširneje poročali v prihodnjem časopisu. — Vsi prisotni pa so iz podanih poročil razvideli, da si je osebje pridržalo največ pravic tam, kjer se je tesno oklenilo svoje razredne organizacije, tam pa, kjer je organizacija šibka ali pa je sploh ni, pa je zgubila vse ter je danes izročena brez vsake obrambe izkoriščanju delodajalca.

Konferenca se je zaključila s sklepom: Vsi na delo za razširjenje in ojačanje Saveza.

Atak na prava egzekutivnog osoblja.

Dosta mučke i bez vike sprema se jedan teški napad na stečena i zakonom zagarantovana prava egzekutivnog osoblja: pod izgovorom »revizije zakona o državno-saobraćajnom osoblju« priprema se i formalno dokinuće čl. 26. Zakona o s. o., kojim je egzekutivnom osoblju zagarantovana za 20% veća plata od ostalih službenika. Pod istim izgovorom pripremaju se još neke izmjene toga zakona, nu sve u pravcu da se željezničko osoblje u svojim moralnim i materijalnim pravima još više unizi.

Potrebno ukidanja čl. 26 pravda se time, što su službenici u centralnoj službi (u ministarstvu, gener. i oblasnim direkcijama) zastupljeni pred službenicima u egzekutivnoj službi i da je nužno, da se njihova prava barem izjednače, ako već ne one u centralnoj službi i unaprijedi. Oni tvrde, da ovakav odnos u pravima u veliko ubija ambiciju za radom kod službenika u centralnoj službi, koji su se mesto počašćeni više osjetili kažnjeni, kad ih se iz egzekutivne premjestilo u centralnu. »Sve to treba kod revizije zakona ispraviti.«

Mi odlučno sumnjamo, da bi donos, koji je čl. 26. zakona o s. o. između egzekutivnog i u centralnoj službi se nalazećeg osoblja inauguirisan, mogao imati za posledicu osjećanje, da su potonji zastupljeni i u podređenom odnosu prema prvima. Fakat je taj, da težina, odgovornost i opasnost službe izvan egzekutive nije ni izdaleka tolika, i da osoblje egzekutivne službe ima daleko teže zadatke, psihičke i fizičke, da savladava. Što se službe tiče, tu je osoblje centralne službe daleko u prednosti. Da se pak to osoblje osjeća zastupljeno i za svoj rad manje nagradjeno, taj osjećaj ne dolazi od te razlike u plati. To je jedna zabluda i njom se može opsjeniti samo kakovu sićušnu egoističku dušu. Kad bi to bilo istina, onda bi to egzekutivno osoblje, kojem je garantovana 20% veća plata, moralo da se rastapa od zadovoljstva od dostatne zarade. Medjutim, to osoblje i pored svoje težine službe i odgovornosti i svijui inih opasnosti živi upravo skotskim životom i potrebe mu nisu ni za polovicu zadovoljene. Rado vjerujemo, da su onoga u centralnoj službi još manje, ali tome nije kriv ovaj iz egzekutive, kao što bi to gospoda iz ministarstva htjela da prikažu, već je kriva činjenica, da su jedan i drugi za svoj rad premalo nagradjeni. Jedan i drugi nemogu izlaziti sa svojom platom i tu bi jednome i drugome trebalo povisiti. Onome u egzekutivnoj službi srazmjerno toliko više, koliko više ima da trpi i odgovara. To iziskuje ne samo fizička potreba, već i potreba same službe i savjesnosti u njoj.

Po onome pako, što gospoda revizionisti iz ministarstva spremaju, ne misle ovo pitanje riješiti tako. Za njih će biti najjednostavnije, da ukinu čl. 26. zakona i da egzekutivno osoblje liše svake pogodnosti. Tada više neće biti »nepravde« između pružne i centralne službe, ali će zato jedni i drugi biti još gladniji nego su danas. Naš je zahtjev: ne-

mojte dirati u stečena i zagarantovana prava egzekutivnog osoblja, a onome u centralnoj službi dajte platu, sa kojom će moći dobro i čestito živjeti. I zakon izmjenite samo u tome pravcu. Učinite li inače, to će se stanje samo još više pogoršati.

Na ovu opasnost ataka na stečena prava velikog broja željezničkih namještenika mi skrećemo pravovremeno pažnju. Svi službenici iz egzekutivne službe neka o toj opasnosti povedu najozbiljniju brigu i za vremena poduzmite sve, da se opasnost otkloni. Nju se može otkloniti samo složnim ustupanjem u redove naše strukovne željezničarske organizacije, kroz koju ćemo povesti borbu za bolji život, a protiv pogoršavanja.

Vožnje članov bolniškoga fonda k zdravniku ali v ambulanto.

Ljubljanska direkcija je izdala za svoje območje sledeći razpis:

Vsem edinicam, gg. žel. zdravnikom in specialistom!

Po § 57 Uredbe M. S. 16.276/22 (Sl. list št. 117/1924), odnosno § 54 54 zač. pravilnika bol. fonda je za člana bolniškoga fonda in njegove upravičene rodbinske člane vožnja po željeznici brezplačna, kadar ti potujejo v bolnico ali k pristojnemu žel. zdravniku, oz. k specijalistu.

Kot vožni izkaz služi »Zdravniški kontrolni list« bol. fonda obrazec št. 21, katerega je v primeru, da stanuje član bol. fonda izven kraja, kjer biva pristojni žel. zdravnik, na zahtevo izdati tudi bolnim rodbinskim članom.

Povratno vožnjo od zdravnika ali bolnice proti domu je nastopiti še isti dan, ko je bil bolnik pri žel. zdravniku, oz. specialistu, ali odpuščen iz bolnice.

Da je bil bolnik pri žel. zdravniku, oz. specialistu, mora biti na kontrolnem listu potrjeno.

Potniške blagajna udarjajo postajni datumski žig na tretji strani kontrolnega lista.

Prekinjenje vožnje ni dopustno.

Bolnik se mora legitimirati v veljavno žel. legitimacijo s sliko.

Za direktorja: Inž. Schneller, s. r.

Opozarjamo na to okrožnico zlasti delavce in njih rodbinske člane, ki se vozijo k zobozdravniku ali na centralno ambulanto, da ne bodo za te vožnje izrabljali onih 4 režijskih voznik, ki jim pripadajo.

Kadar grem k zdravniku ali v ambulanto, grem k načelniku po bolniški kontrolni list.

Konferenca o komercijalizaciji železnic.

Savez železničarjev Jugoslavije je sklical za nedeljo, dne 18. sept. 1927 konferenco, na kateri naj bi se razpravljalo o tem za železničarje zelo perečem vprašanju. Naše vabilo se glasi:

Pokrajinskemu odboru SSJ, Maribor.

Jugoslovanski socialni demokratični stranki, Ljubljana.

Nezavisni delavski stranki (Dekalisti), Ljubljana.

Delavsko-kmečki skupini »Zedinjenje«, Ljubljana.

Zvezi rudarjev, Trbovlje.

Savez metalških radnika Jugoslavije, Ljubljana.

Splošna del. zveza Jugoslavije-oblastno tajništvo, Ljubljana.

Zveza živilskih delavcev Jugoslavije, Ljubljana.

Osrednje društvo oblačilnih delavcev, Ljubljana.

Osrednje društvo lesnih delavcev, Ljubljana.

Zveza usnjarskih delavcev Jugoslavije, Ljubljana.

Savez monopolskih delavcev Jugoslavije, Ljubljana.

Savez grafičnih radnika Jugoslavije, Ljubljana.

Udruženje narodnih železničarjev-oblastni odbor, Ljubljana.

Prometna zveza, Maribor.

Društvo strojevodjev, Ljubljana.

Društvo profesionistov, Ljubljana.

Društvo strojnih kurjačev, Ljubljana.

Konzumno društvo za Slovenijo, Ljubljana.

I. delav. konzumno društvo, Ljubljana.

Nabavljачka zadruga železničarjev, Ljubljana.

Delavska zbornica za Slovenijo, Ljubljana.

Strokovna komisija za Slovenijo, Ljubljana.

Cenjeni sodrug i tovariši!

Pripravlja se, kakor Vam je znano, komercijalizacija jugoslovanskih državnih železnic. Prvi obrisi te komercijalizacije so bili že podani — soditi po časopisnih vesteh — in že to je pokazalo, da se železničarjem in tudi rudarjem pripravljaja nova težka doba.

Potrebno je, da železničarji in tudi rudarji ter ves proletarijat organiziran v Sloveniji v tem vprašanju zavzame svoje stališče in stavi svoje zahteve. Zato smo sklenili sklicati konferenco vseh strokovnih organizacij in političnih delavskih strank in skupin in delavske gospodarske organizacije, da tako skupno in solidarno postavimo svoje predloge oziroma zavzamemo stališče h komercijalizaciji.

Sklicujemo, to konferenco na nedeljo, dne 18. sept. tl., v salonu restavracije »Pri Loydu« na Sv. Petra cesti. Začetek točno ob 8. uri jutraj. Rok je sicer kratek, priznavamo, a ni več časa za odlaganje, ker je 25. septembra 1927 že anketa v Beogradu.

Prepričani smo, da se bo ta konferenca vršila stvarno in da bo pokazala svoj uspeh.

Sodružne pozdrave.

Ljubljana, 14. sept. 1927.

Opozarjamo na to konferenco tudi vse sodruge železničarje, zlasti iz zunanjih podružnic, da se te konference udeležijo po svojih delegatih.

Disciplinske preiskave.

Z ozirom na dejstvo, da se disciplinske preiskave vedno bolj množe ter z ozirom na prakso ljubljanske žel. direkcije, da zavlačuje disciplinsko postopanje skozi mesece, da celo leto, obtožnico pa ponavadi dostavi prizadetemu le dva do 3 dni pred disciplinsko razpravo, se večkrat pripeti, da pride kak sodrug na centralo iskat zastopnika šele isti dan, ko se vrši razprava. V takem slučaju je nemogoče uspešno zagovarjati, ker zastopnik ne more preštudirati aktov ter tudi ne z obtožencem stvarno predelati dejanski položaj.

Da bo zamogel savez v bodoče vsem sodrugom nuditi res uspešno pravovarstvo, odredimo, da mora vsak sodrug v disciplinski preiskavi upoštevati sledeča navodila:

1. Čim me direkcija pozove na protokol ter vpelje proti meni disciplinsko postopanje, sporočam to takoj centrali potom svoje podružnice. V tem poročilu navedem točno dejanski položaj, priče, kaj sem izpovedal na zapisnik ter kaj so izpovedali drugi.

2. Čim dobim obtožnico, jo takoj še isti dan pošljem ali osebno nesem na centralo ter pošljem pooblastilo za zastopnika v sledeči obliki:

Pooblastilo

Podpisani pooblaštam da me zastopa pri disciplinski razpravi dne

Ljubljana, dne

Podpis.

To pooblastilo potem izpopolni centrala.

Ako smatra za potrebno, pozove tudi prizadetega na razgovor.

Kadar sestavlja izslednik (uradnik direkcije) zapisnik, naj vsakdo točno pazi, kaj izpove in ali je to tudi v obliki zapisano v zapisnik. Predno zapisnik podpišem, ga sam preberem. Ako kaj ni prav zapisano, zahtevam popravilo.

Priporočamo vsem članom, da se teh predpisov točno drže.

Centralna uprava saveza.

Podatki za penzijo.

Začetkom septembra 1927 je nastalo med železničarji, zlasti med mlažjim nastavljenim osebjem veliko razburjenje, zakaj se zahtevajo podatki samo od onih, ki imajo že pravico do penzije, toraj, ki imajo nad 10 let službe, od ostalih pa ne.

Da bodo vsi podučeni za kaj gre, podajamo tu kratko pojasnilo. Letošnji finančni zakon predvideva enako kot naš zakon (o drž. prom. osebju) ustanovitev penzijskega fonda. Na podlagi tega pooblastila je finančni minister imenoval posebno komisijo, ki ima izdelati predlog uredbe o pokojninskem fondu. Da zamore ta komisija izdelati približne proračune o rentabilnosti fonda, o članskih prispevkih, mora imeti točno statistiko vsega osebja, ki ima že pravico do penzije, enako seveda statistiko njih službenih let, plač ter število njih družinskih članov. Na podlagi teh podatkov bo izdelala tabele izdatkov iz fonda (penzij) in tako potem določila, koliko procentov mora plačevati eno ali drugo osebje kot svoj prispevek v fond.

Ker pridejo podatke iz fonda v poštev šele po 10 službenih letih, zato se tudi zahteva sezname le od onih, ki so že izpolnili 10 let službe.

Izjava marksističnega kluba Delavske zbornice.

Marksistični klub Delavske zbornice za Slovenijo, ki je imel v ponedeljek, dne 29. avgusta tl. pod vodstvom predsednika Strokovne komisije sejo svojih v Ljubljani stanujočih članov, je po zaslišanju referatov o tekočem delovanju zbornice sklenil naslednjo izjavo:

1. Klub ugotavlja, da je tekoče delo uprave zbornice poravnano povsem v duhu programa in zahtev strokovno organiziranega delavstva.

2. Načrt za organizacijo brezposelnih podpor in delavskih kuhinj je v načelu odobren.

3. Z zadoščenjem sprejema na znanje, da so ogromne težkoče za zidavo zborničnega poslojja premagane in da zidava lepo napreduje. Pri tej priliki izreka klub svoje priznanje in zahvalo vsem svojim zastopnikom ki so pripomogli, da je do zidave stavbe sploh že prišlo in da bo obseg stavbe res odgovarjal praktičnim in reprezentančnim potrebam Delavske zbornice in priključenim organizacijam.

4. Klub je obravnaval tudi napade nekateroga časopisja na posamezne funkcije zbornice zlasti na s. Uratnika in Štuklja. Z vso energijo oboja klub tendence tega časopisja ki hoče prikazati službo v Delavski zbornici kot nekaj nemoralnega. Ta služba je služba proletarijatu in njegovi borbi zato jo smatra organiziran proletarijat vsega sveta za častno. Temu nazoru se pridružujemo tudi mi.

5. Posebej še ugotavljamo da izhajajo vsi ti napadi baš od ljudi o katerih se ne ve komu služijo od kje dobivajo nagrado oziroma plačo za blatenje proletarski stvari udanih ljudi niti se ne ve za višino nagrade, katero dobivajo.

6. Ugotavljamo da so vsi napadi bodisi po vsem izmišljene laži, ali so pa nekatera dejstva namenoma tako zavita, da se vidi iz njih slab namen, čeravno so bila izvršena v najboljši nameri in v absolutno korist proletarijata.

7. Na splošno ugotavljamo, da je bilo delovanje funkcionarjev Delavske zbornice in posebej še tajnika s. Uratnika vedno prežeto z iskreno željo, kar najboljšje služiti veliki proletarski stvari.

Zato odklanja klub vse take napade, jih proglašaja za lažnjivce in odklanja napadalcem moralno kvalifikacijo, da bi sploh mogli izrekat kakoršnokoli sodbo o delovanju zbornice in njenih funkcionarjev.

8. Klub pooblašča svojega načelnika, da to izjavo publicira.

Načelnik kluba: Svetek.

Javna zahvala.

Podpisani se odseku vlakosprem. osebja najtopleje zahvaljujem za izvanredno podporo Din 200, katero sem sprejel ob času moje bolezn, ter se obenem tudi poslavljam od vseh mojih službujočih sodrugov, ker sem upokojen. Vendar pa hočem ostati še v naprej zvesti član Saveza železničarjev Jugoslavije.

Orel Florijan, sprevodnik.

Zahvala.

Prisrčna zahvala odseku vl. osob. Saveza želez. Jugoslavije za v moji dolgotrajni bolezn dobrodošlo izvanredno podporo Din 200.

Sušnik Jože, zavirač.